

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

ТРЕТ КВАРТАЛ, 2020 ГОДИНА

октомври 2020 година

Содржина

1. Резиме на резултатите	2
2. Кредити на претпријатијата	2
2.1 Услови за кредитирање	2
2.2 Побарувачка на кредити.....	6
3. Кредити на домаќинствата	8
3.1 Услови за кредитирање	8
3.2 Побарувачка на кредити.....	12
4. Резултати од поединечните прашања	16
4.1 Кредити на претпријатијата	16
4.2 Кредити на домаќинствата	22

1. Резиме на резултатите¹

Кредити на претпријатијата

- Кредитна политика: нето-заострување на вкупните кредитни услови, наспроти значителното нето-олеснување во претходната анкета. Сепак и понатаму најголемиот процент од банките укажуваат на непроменети кредитни услови.
- Кредитна побарувачка: нето-намалување на побарувачката на корпоративните кредити, поизразено во споредба со претходната анкета.
- Очекувања за четвртиот квартал на 2020 година: послабо нето-олеснување на кредитните услови во споредба со очекувањата во претходната анкета и поизразено нето-зголемување на побарувачката на корпоративните кредити.

Кредити на домаќинствата

- Кредитна политика: незначително нето-заострување на вкупните кредитни услови, наспроти значителното нето-олеснување во претходната анкета. Сепак, и понатаму најголемиот процент од банките укажуваат на непроменети кредитни услови.
- Кредитна побарувачка: послабо нето-намалување на побарувачката на вкупните кредити на домаќинствата, во споредба со претходната анкета.
- Очекувања за четвртиот квартал на 2020 година: нето-олеснување на кредитните услови, наспроти очекувањата за нето-заострување дадени во претходната анкета и поизразено нето-зголемување на вкупната побарувачка на кредитите на домаќинствата.

2. Кредити на претпријатијата

2.1 Услови за кредитирање

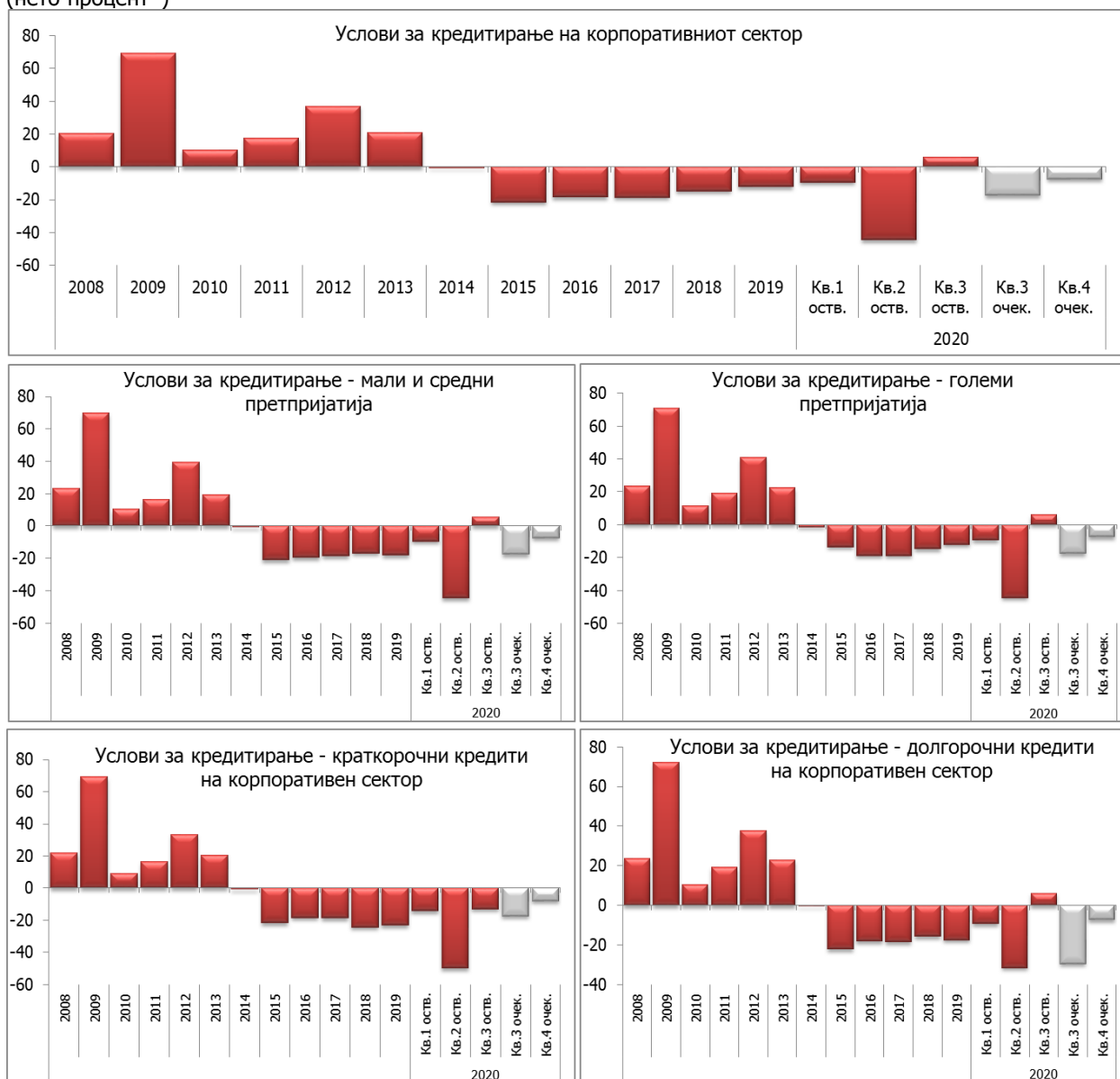
Во третиот квартал на 2020 година, одговорите на банките укажуваат на нето-заострување на условите за одобрување корпоративни кредити за разлика од значителното нето-олеснување забележано во претходната анкета. Сепак, и понатаму најголемиот процент од банките укажуваат на непроменети кредитни услови. Во оваа анкета, е забележано зголемување на процентот на банките коишто укажуваат на заострување на кредитните услови (околу 19% од банките наспроти 5% во претходната анкета), при намалување на процентот на банки коишто ги олесниле кредитните услови (околу 13% од банките наспроти 50% во претходната анкета). Нето-заострувањето на условите за

---

¹ Со Анкетата се опфатени 14 банки и сите банки доставија одговори. Методологијата на Анкетата за кредитната активност е претставена во посебен прилог, којшто може да се најде на следнава врска: [Методологија на анкетата за кредитната активност](#)

кредитирање на претпријатијата во третиот квартал од годината, не е во согласност со очекувањата на банките за умерено нето-олеснување, дадени во претходната анкета за истиот квартал. За четвртиот квартал од 2020 година, банките упатуваат на нето-олеснување на кредитните услови за одобрување корпоративни кредити, но послабо во однос на очекувањата дадени во претходната анкета.

Графикон 1
Услови за кредитирање при одобрување заеми или кредитни линии на претпријатијата (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор.

Анализирано од аспект на поединечните услови за кредитирање на фирмите, во третиот квартал банките укажаа на нето-заострување кај некаматните приходи, за разлика

од нето-олеснувањето во претходниот квартал. Кај барањата за обезбедување, банките и понатаму укажуваат на нето-заострување, слично како во претходната анкета. Исто така, промена се забележува кај големината на заемот, каде што банките укажуваат на незначително нето-олеснување, за разлика од умереното нето-заострување минатиот квартал. Кај каматната стапка, се забележува нето-олеснување слично како и во претходниот квартал. Кај достасувањето на заемите, одговорите на банките укажуваат на послабо нето-олеснување, во однос на претходниот период.

Графикон 2

Промена на поединечните услови за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

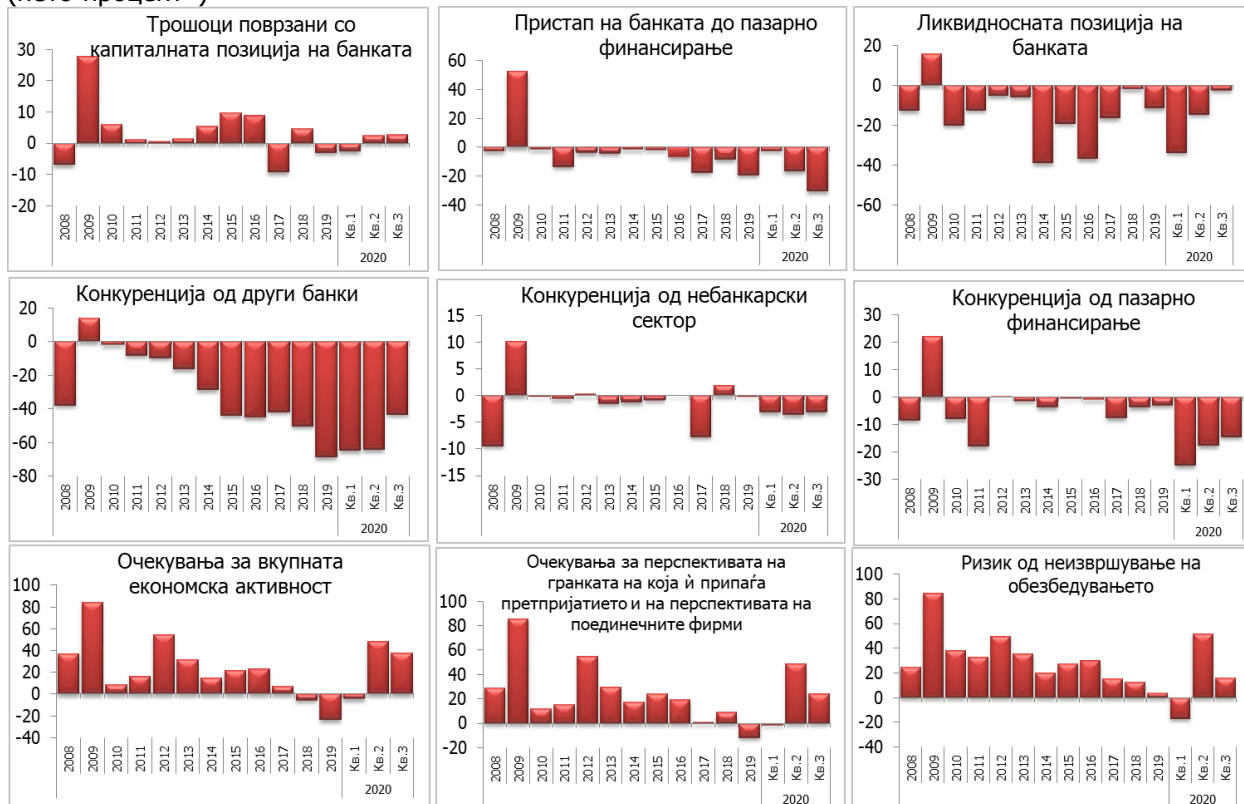

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на дестимулативно влијание на конкретниот услов при кредитирањето на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на стимулативно влијание на конкретниот услов при кредитирањето на корпоративниот сектор.

Во поглед на факторите коишто делуваат врз условите за одобрување корпоративни кредити, во рамките на групата „трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба“, факторите пристап на банката до пазарно финансирање и ликвидносната позиција на банката придонесуваат за нето-олеснување на кредитните услови, но поизразено кај првиот фактор и послабо кај вториот фактор во однос на претходната анкета, додека факторот трошоци поврзани со капиталната позиција на банката придонесува за мало нето-заострување, исто како и во претходниот квартал. Од факторите кај групата „притисоци од конкуренцијата“, факторите конкуренција од други банки и конкуренција од пазарно финансирање и понатаму придонесуваат за олеснување на кредитните услови, но послабо во споредба со претходниот квартал. Во оваа насока делува и конкуренцијата од небанкарскиот сектор, слично како во претходната анкета. Трите фактори од групата фактори за „согледување на ризикот“: очекувањата за вкупната економска активност, очекувањата за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието, како и ризикот од неизвршување на обезбедувањето и понатаму придонесуваат за нето-заострување на кредитните услови, но послабо во споредба со претходната анкета.

Графикон 3

Фактори коишто предизвикуваат промена на условите за кредитирање на корпоративниот сектор (нето-процент*)

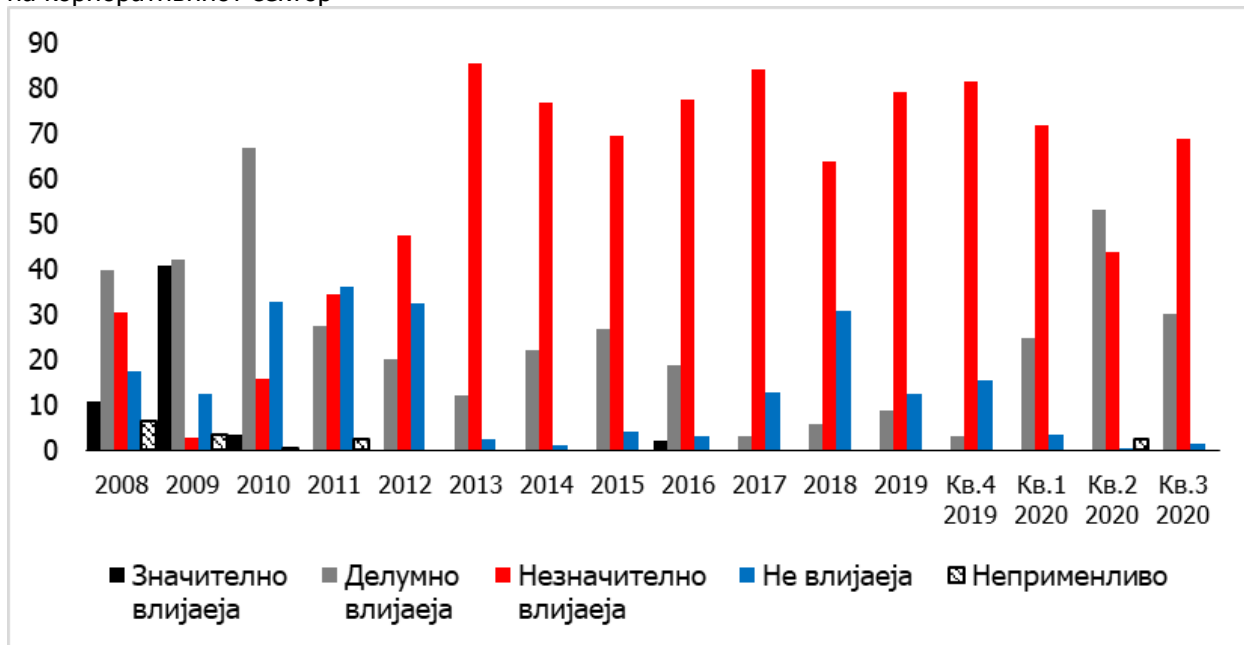

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „+“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање). Позитивниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз заострување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз олеснување на условите за кредитирање на корпоративниот сектор.

Од аспект на влијанието на монетарната политика врз условите за кредитирање на корпоративниот сектор во третиот квартал од годината, во оваа анкета поголем процент од банките укажуваат дека промените на монетарната политика незначително влијаеле врз нивната политика за одредување каматни стапки за корпоративните кредити (68,6%), во споредба со претходната анкета (43,8%). Процентот на банките коишто укажуваат дека промените во монетарната политика делумно влијаеле врз нивната каматна политика речиси двојно се намали во однос на претходната анкета, од 53,2% на 30,0%.

Графикон 4

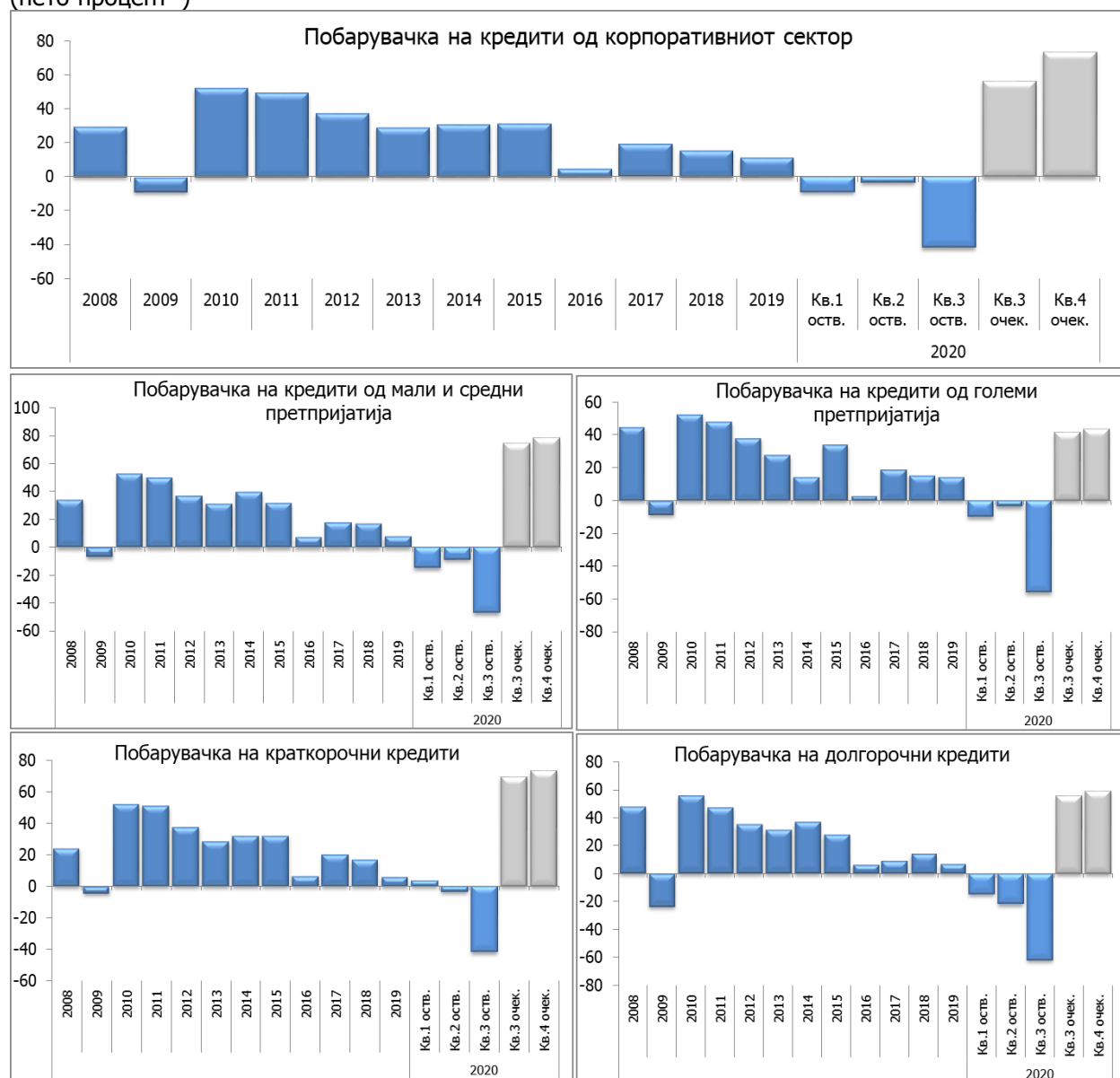
Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрувањето кредити на корпоративниот сектор

2.2 Побарувачка на кредити

Во третиот квартал на 2020 година, банките укажуваат на натамошно поизразено нето-намалување на вкупната побарувачка на корпоративни кредити, во однос на претходната анкета. Имено, околу 59% од банките укажуваат на намалување на кредитната побарувачката (38% во претходната анкета). Околу 17% од банките, пак, укажуваат на зголемување на побарувачката за корпоративните кредити, наспроти повисокиот процент во претходната анкета (35%). Нето-намалувањето на побарувачката во третиот квартал е спротивно од очекувањата на банките од претходната анкета за нето-зголемување на побарувачката. За четвртото тримесечје, банките очекуваат нето-зголемување на кредитната побарувачка од страна на претпријатијата, поизразено во однос на очекувањата дадени во претходната анкета.

Графикон 5
Промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата
(нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“. Позитивниот нето-процент укажува на зголемување на побарувачката на кредити, додека негативниот нето-процент укажува на намалување на побарувачката на кредити.

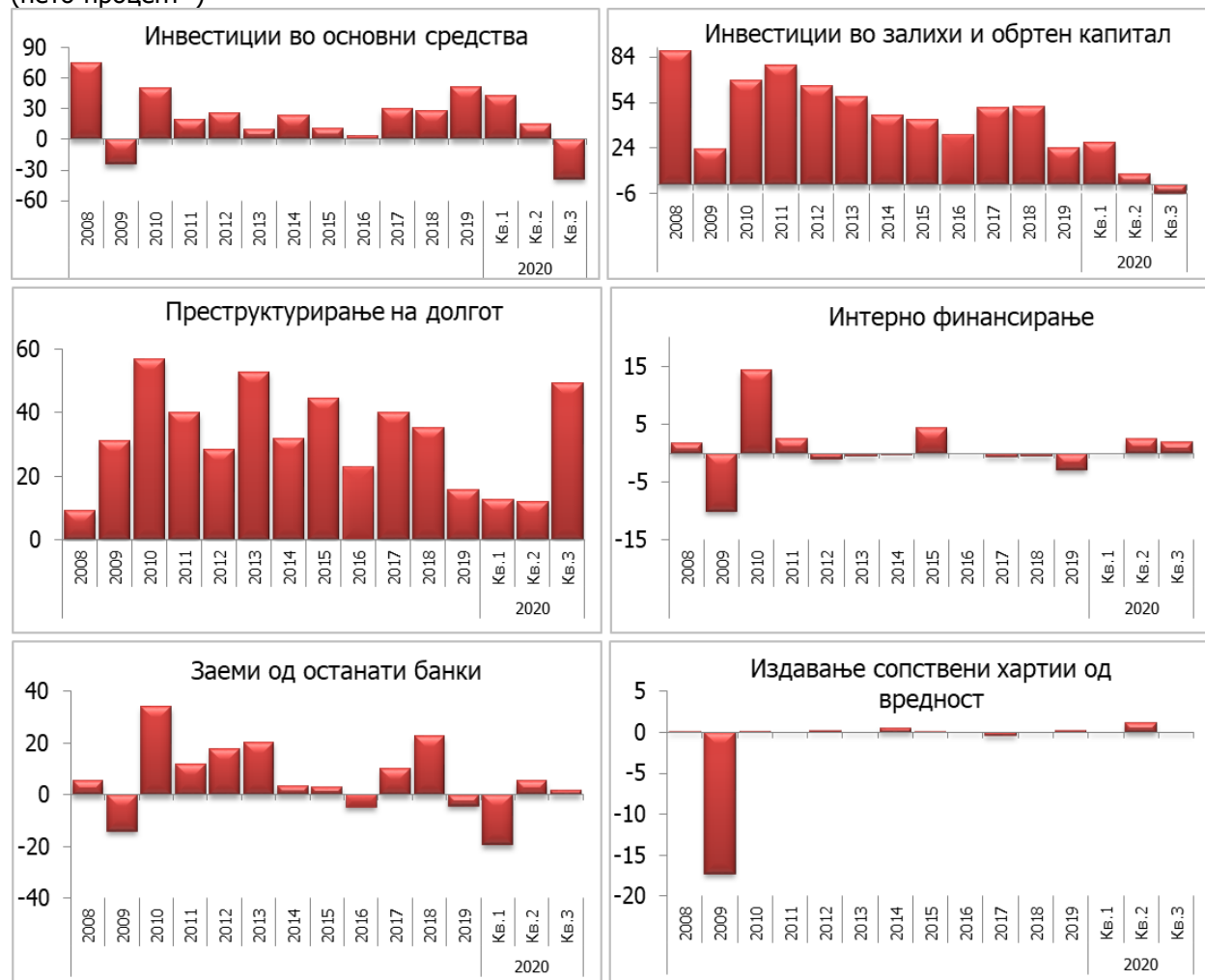
Анализирано од аспект на факторите коишто влијаат врз побарувачката на корпоративните кредити, во рамките на групата фактори „потреби од финансирање“, факторите инвестиции во основни средства и инвестиции во залихи и обртен капитал придонесуваат за нето-намалување на побарувачката за разлика од нето-зголемувањето во минатата анкета, додека факторот реструктурирање на долгот и понатаму придонесува кон нето-зголемување на побарувачката, но поизразено во однос на претходната анкета.

Во рамките на факторите од групата „употреба на алтернативно финансирање“, кај сите фактори (интерно финансирање, заеми од останати банки и издавање сопствени хартии од вредност) и понатаму се забележува мал придонес кон нето-зголемување на побарувачката за кредити.

Графикон 6

Фактори коишто предизвикуваат промена на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „+“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „-“ (значително придонесува за намалување на побарувачката). Позитивниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз зголемување на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор, додека негативниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз намалување на побарувачката на кредити на корпоративниот сектор.

3. Кредити на домаќинствата

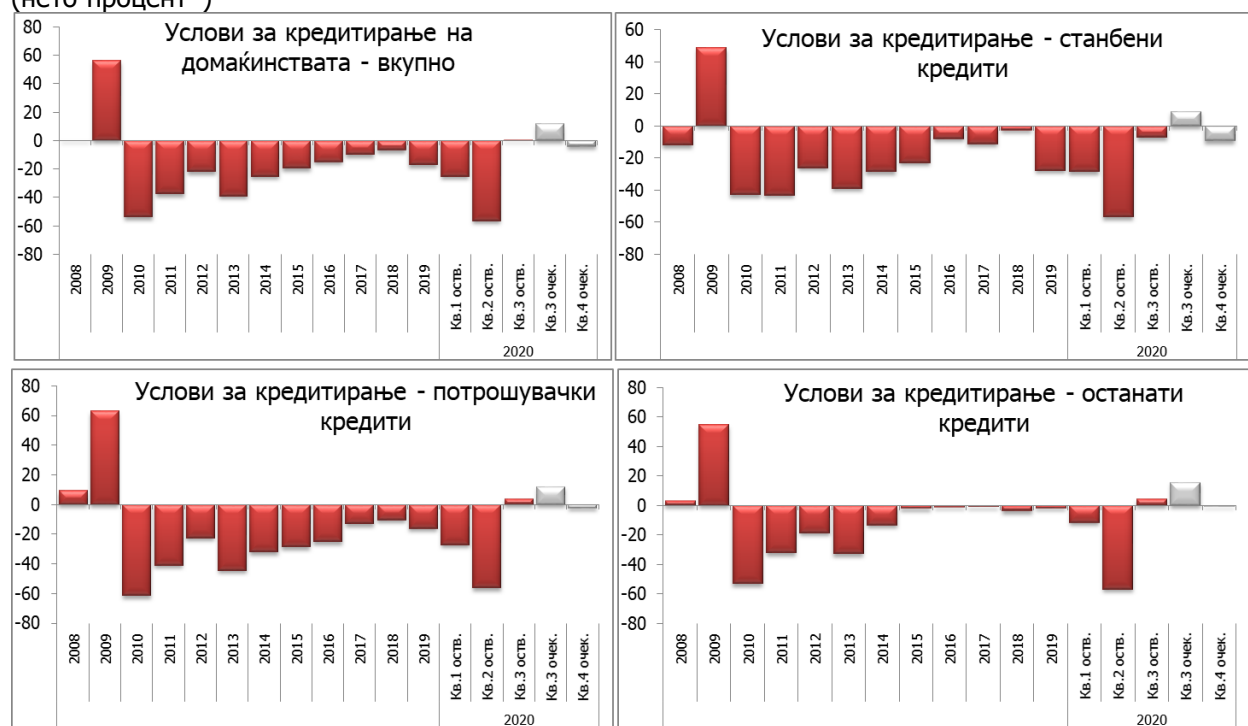
3.1 Услови за кредитирање

Во третиот квартал на 2020 година, банките укажуваат на незначително нето-заострување на вкупните кредитни услови кај кредитите на домаќинствата, за разлика од

значителното нето-олеснување во претходната анкета. Притоа, најголемиот дел од банките (околу 88%) укажуваат на непроменети вкупни кредитни услови кај кредитите на домаќинствата, за разлика од минатиот квартал (околу 9%). Истовремено, 6,4% од банките укажале на заострени вкупни кредитни услови (за разлика од околу 17% во претходната анкета), додека 5,8% од банките укажуваат на олеснување на вкупните кредитни услови (за разлика од околу 74% во претходната анкета). Од аспект на поединечните типови кредити, банките укажале на послабо нето-олеснување на кредитните услови кај станбените кредити, додека кај потрошувачките и останатите кредити се забележува мало нето-заострување. Нето-заострувањето на кредитните услови во третиот квартал е послабо во однос на очекувањата дадени во претходната анкета. Во четвртото тримесечје, банките очекуваат нето-олеснување на кредитните услови.

Графикон 7

Услови за кредитирање при одобрувањето кредити на домаќинствата (нето-процент*)

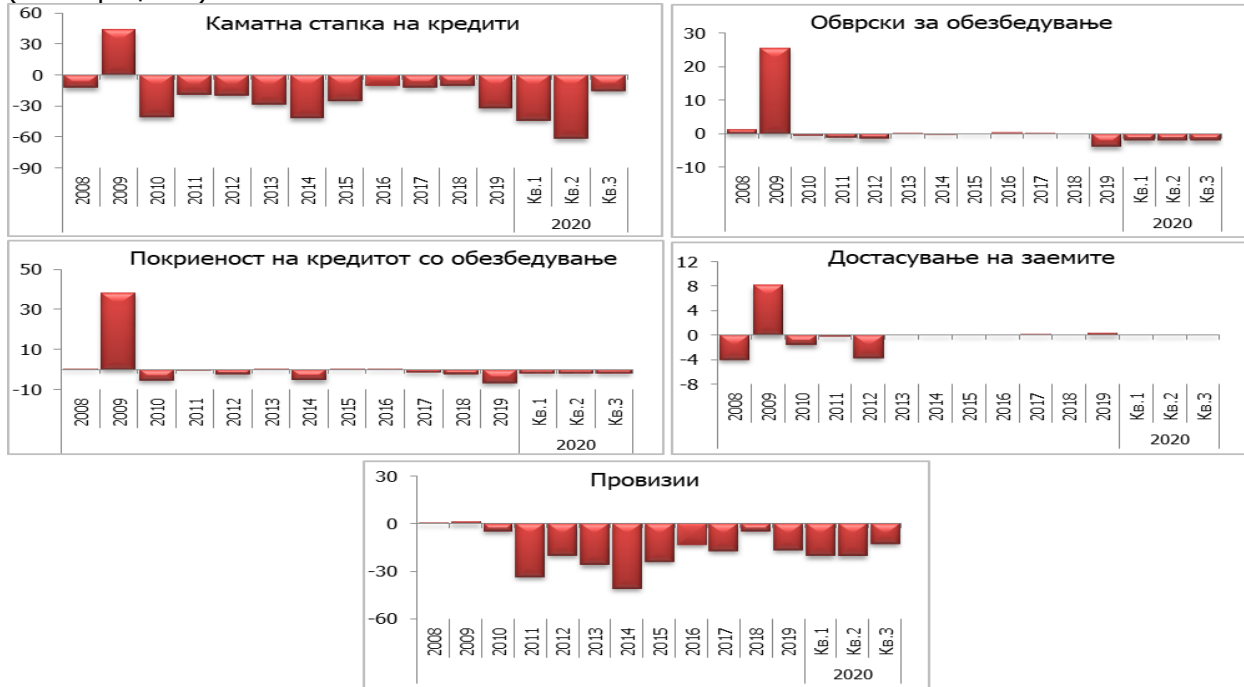

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за кредитирање на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за кредитирање на домаќинствата.

Гледано од аспект на поединечните кредитни услови, кај каматната стапка на кредитите за домаќинствата и понатаму се забележува нето-олеснување, коешто е значително послабо во однос на претходната анкета. Кај станбените кредити, и натаму се забележува нето-олеснување на провизиите. Што се однесува до потрошувачките кредити, кај останатите кредитни услови се забележува мало нето-олеснување, наспроти нето-заострувањето во претходната анкета.

Графикон 8

Поединечни кредитни услови при одобрување станбени кредити
(нето-процент*)

*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за одобрување станбени кредити на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за одобрување станбени кредити на домаќинствата.

Графикон 9

Поединечни кредитни услови при одобрување потрошувачки кредити
(нето-процент*)

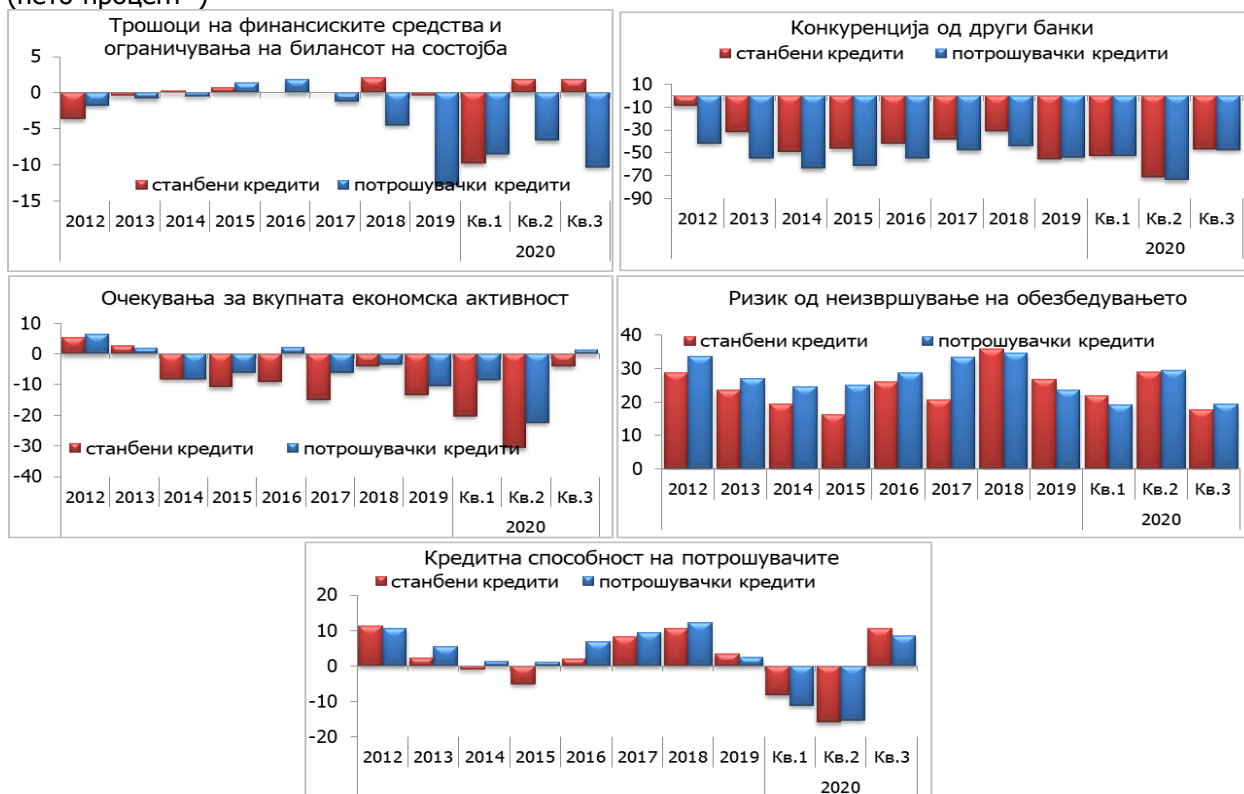

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“ и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за одобрување потрошувачки кредити на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за одобрување потрошувачки кредити на домаќинствата.

Во однос на факторите коишто предизвикуваат промена на условите за одобрување кредити на домаќинства, конкуренцијата од другите банки и натаму е главниот фактор којшто придонесува за нето-олеснување на кредитните услови, со послаб придонес во однос на претходната анкета. Трошоците на финансиските средства и ограничувањата на билансот на состојба и понатаму придонесуваат за нето-олеснување на условите за одобрување потрошувачки кредити, додека кај станбените кредити овој фактор придонесува за мало нето-заострување на условите. Од факторите од групата за „огледување на ризикот“, промена се забележува кај кредитната способност на потрошувачите, којшто придонесува кон нето-заострување на условите кај двата типа кредити на домаќинствата, за разлика од нето-олеснувањето во претходната анкета. Очекувањата за вкупната економска активност придонесуваат за мало нето-заострување на кредитните услови кај потрошувачките кредити и за послабо нето-олеснување на кредитните услови кај станбените кредити, во споредба со претходната анкета. Кај ризикот од неизвршување на обезбедувањето се забележува послаб придонес за нето-заострување, за разлика од претходниот квартал.

Графикон 10

Фактори коишто предизвикуваат промена на условите за одобрување на станбените и потрошувачките кредити (нето-процент*)

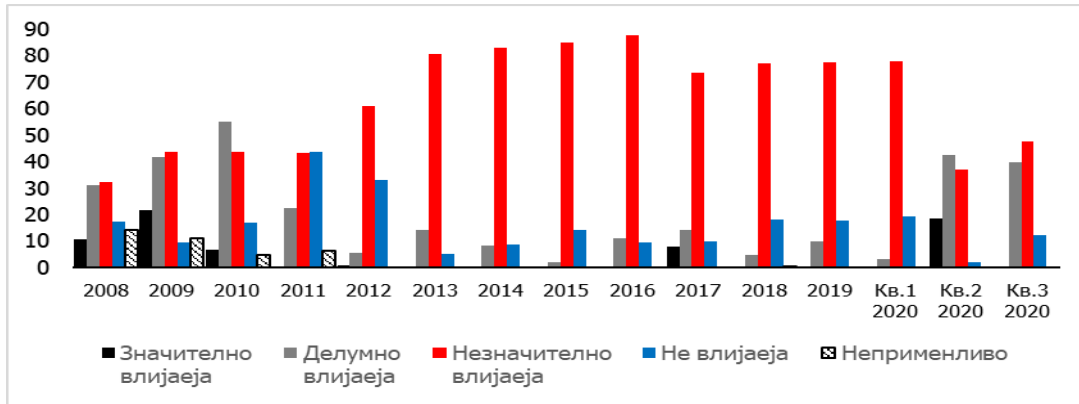
*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање). Позитивниот нето-процент укажува на заострување на условите за кредитирање на домаќинствата, додека негативниот нето-процент укажува на олеснување на условите за кредитирање на домаќинствата.

Од аспект на влијанието на промените на монетарната политика врз каматната политика на банките при одобрувањето кредити на домаќинствата, процентот од банките

коишто одговориле дека промените во монетарната политика незначително влијаеле врз нивната каматна политика изнесува околу 48% (околу 37% во минатата анкета). Процентот на банките коишто укажуваат дека промените во монетарната политика влијаат врз каматната политика изнесува околу 40% (околу 61% во претходната анкета), додека процентот на банките коишто укажуваат дека промените во монетарната политика не влијаат врз каматната политика изнесува околу 12% (околу 2% во минатата анкета).

Графикон 11

Влијание на промените на монетарната политика врз каматната политика при одобрувањето кредити на домаќинствата

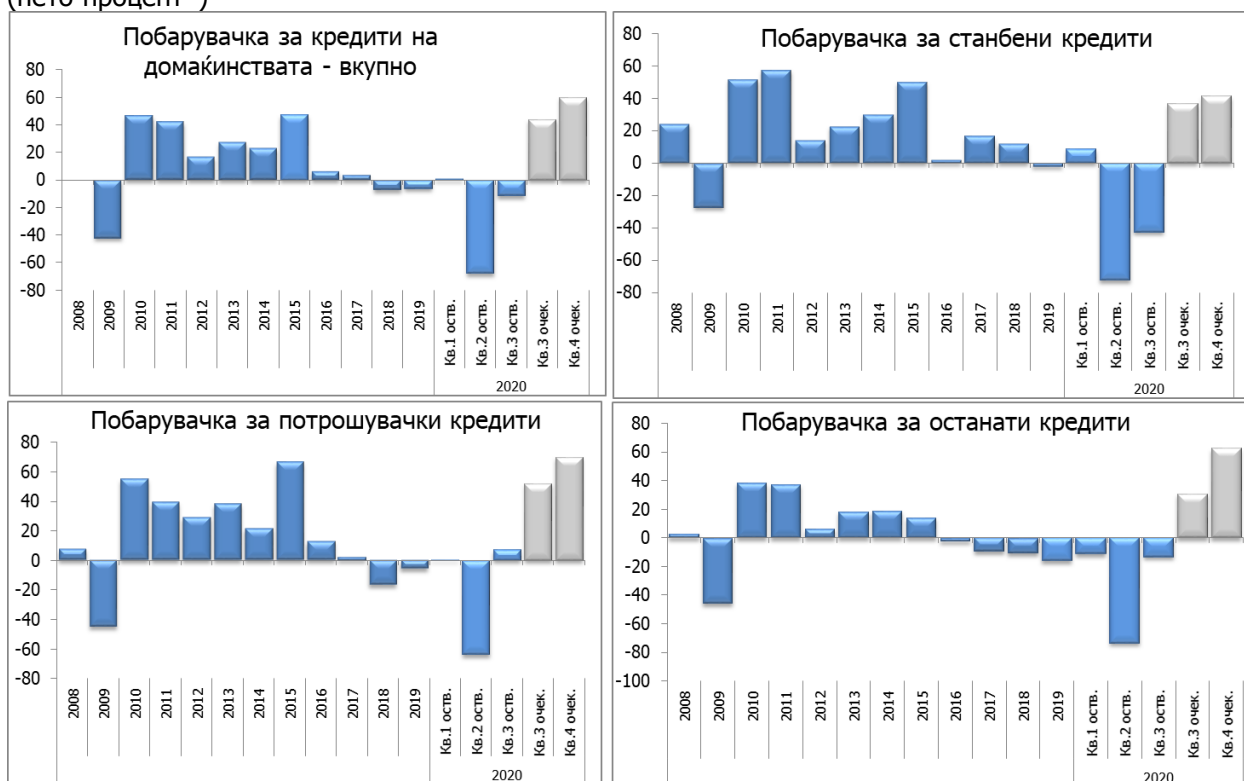

3.2 Побарувачка на кредити

Во третото тримесечје на 2020 година, банките укажуваат на послабо нето-намалување на побарувачката на вкупните кредити на секторот „домаќинства“, во споредба со претходната анкета. Имено, околу 48% од банките укажуваат на намалување на кредитната побарувачката, наспроти претходната анкета кога околу 77% од банките се изјасниле на овој начин. Зголемување е забележано кај процентот на банките коишто укажуваат на зголемување на побарувачката, и тоа од околу 9% во претходната анкета, на околу 36% во оваа анкета. Од аспект на поединечните типови кредити, побарувачката за станбените и останатите кредити забележа послабо нето-намалување, во споредба со претходниот квартал, додека кај потрошувачките кредити банките укажале на мало нето-зголемување за разлика од нето-намалувањето во минатата анкета. Нето-намалувањето на побарувачката на вкупните кредити во третиот квартал е спротивно на очекувањата на банките во претходната анкета за нето-зголемување во истиот квартал. Во четвртиот квартал, банките очекуваат нето-зголемување на побарувачката на кредити од страна на домаќинствата.

Графикон 12

Промена на побарувачката на кредити од страна на домаќинствата
(нето-процент*)

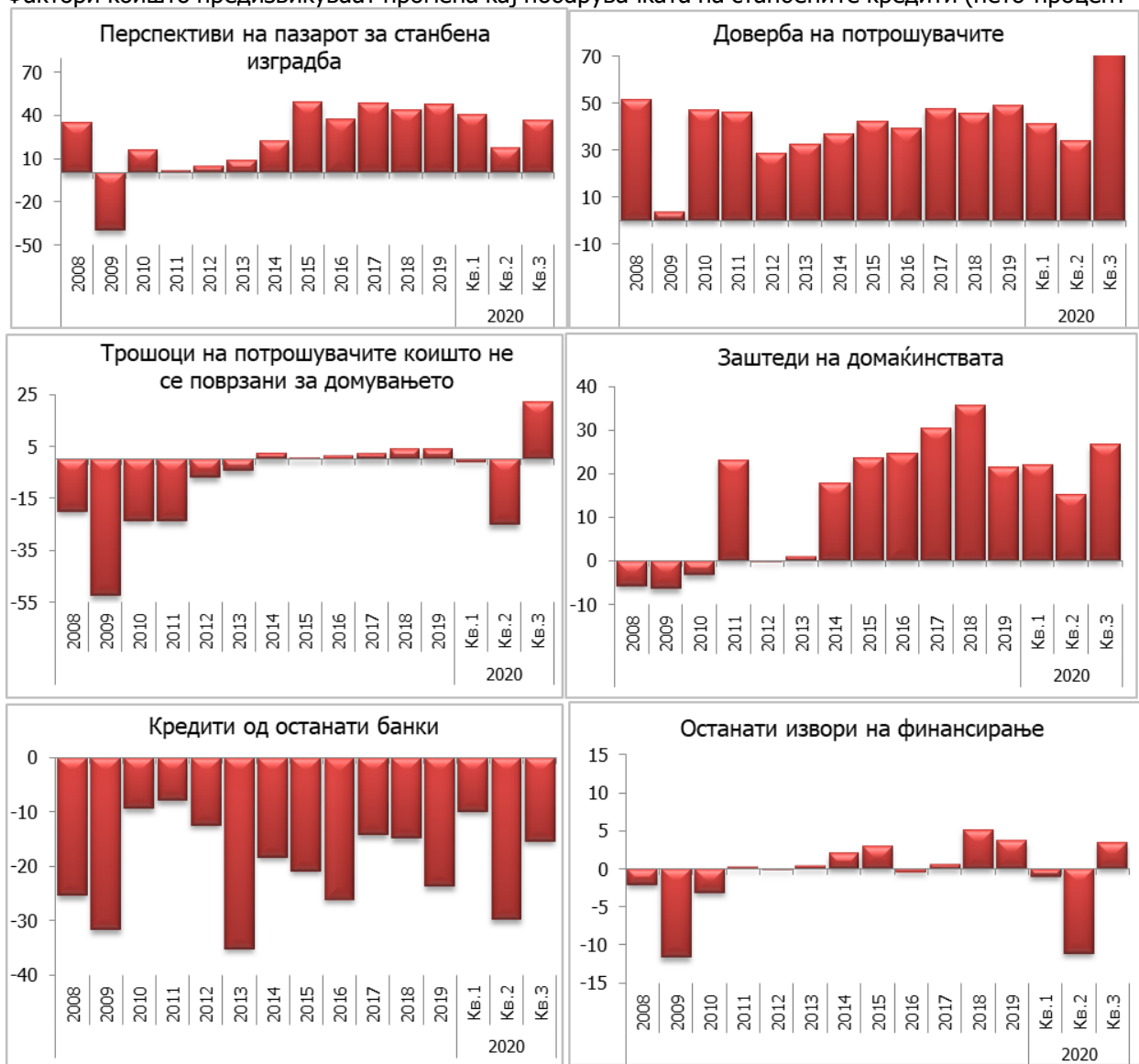

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“. Позитивниот нето-процент укажува на зголемување на побарувачката на кредити, додека негативниот нето-процент укажува на намалување на побарувачката на кредити.

Што се однесува на факторите коишто делуваат врз побарувачката на станбените кредити, перспективите на пазарот за станбена изградба, довербата на потрошувачите и заштедите на домаќинства и понатаму придонесуваат кон нето-зголемување на кредитната побарувачка, поизразено во споредба со претходната анкета. Кредитите од останатите банки и понатаму се фактор којшто придонесува за нето-намалување на побарувачката на станбени кредити, но послабо во однос на претходната анкета. Факторите „трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето“ и „останати извори на финансирање“ придонесуваат кон нето-зголемување на побарувачката, за разлика од нето-намалувањето во претходната анкета.

Графикон 13

Фактори коишто предизвикуваат промена кај побарувачката на станбените кредити (нето-процент*)

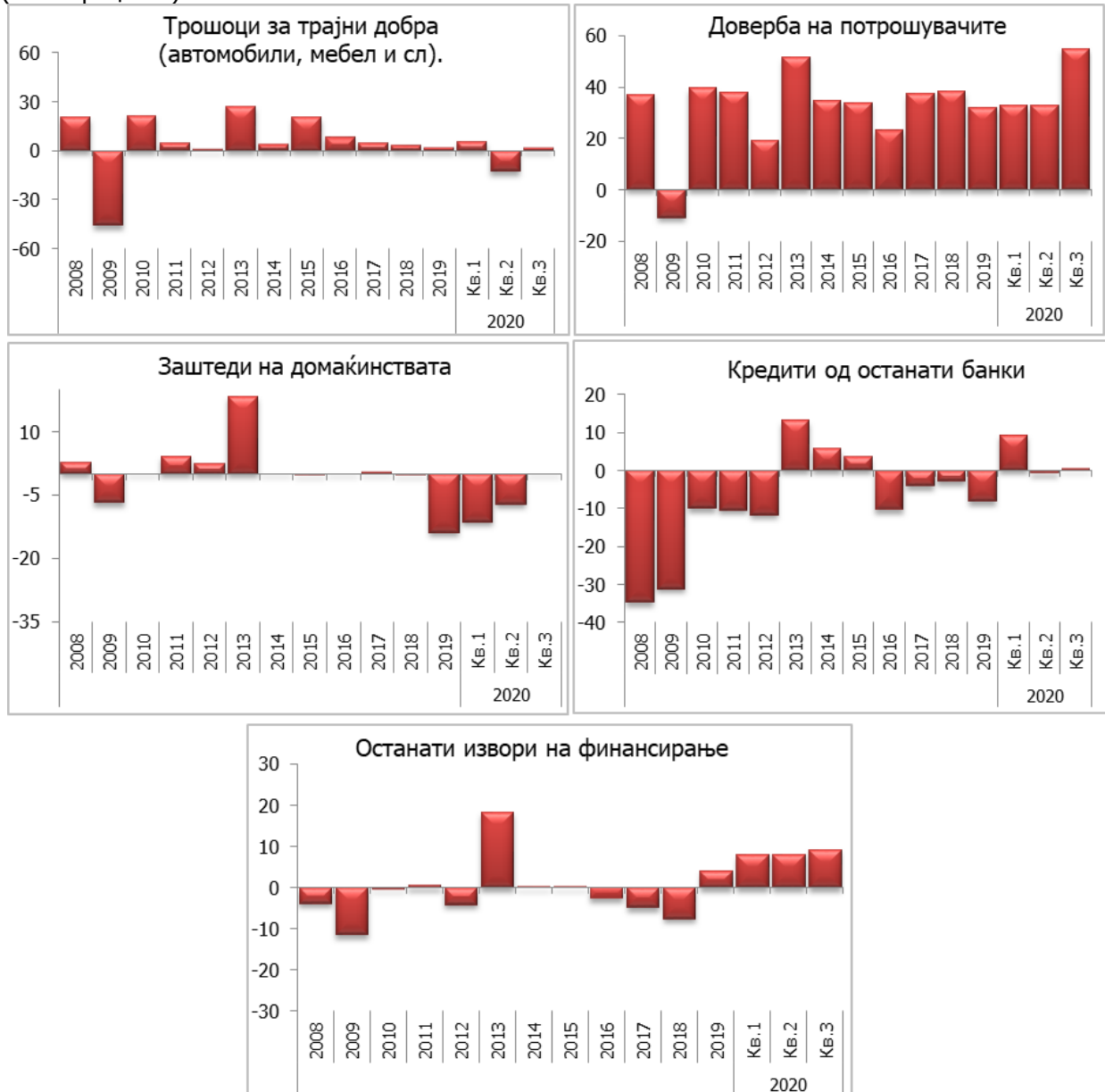

*Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката). Позитивниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз зголемување на побарувачката настанбени кредити, додека негативниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз намалување на побарувачката настанбени кредити.

Од факторите коишто делуваат врз побарувачката на потрошувачките кредити, промена во третиот квартал на 2020 година се забележува кај трошоците за трајни добра, коишто придонесуваат за мало нето-зголемување на побарувачката, наспроти нето-намалувањето во претходната анкета. За нето-зголемување на побарувачката придонесуваат и факторите доверба на потрошувачите и останати извори на финансирање, позначително во однос на претходниот период. Од друга страна, кредитите од останатите банки и заштедите на домаќинствата придонесуваат кон непроменетост на побарувачката.

Графикон 14

Фактори коишто предизвикуваат промена кај побарувачката на потрошувачките и останатите кредити (нето-процент*)

* Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката). Позитивниот нето-процент укажува навлијание на факторот врз зголемување на побарувачката на потрошувачки и останати кредити, додека негативниот нето-процент укажува на влијание на факторот врз намалување на побарувачката на потрошувачки и останати кредити.

ПРИЛОГ 1²

4. Резултати од поединечните прашања

4.1 Кредити на претпријатијата

1. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително се заострени										
Делумно се заострени	5,2	18,6	5,2	18,6	5,2	18,6			5,2	18,6
Во основа останаа непроменети	45,1	69,0	45,1	68,4	45,1	69,0	50,3	87,0	58,0	69,0
Делумно се олеснети	28,2	12,5	28,2	13,1	28,2	12,5	28,2	13,1	15,3	12,5
Значително се олеснети	21,5		21,5		21,5		21,5		21,5	
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-44,5	6,1	-44,5	5,5	-44,5	6,1	-49,7	-13,1	-31,6	6,1
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

² Временска серија од податоците на Анкетата за кредитната активност може да се најде на следнава врска: [Анкета за кредитната активност - временска серија](#)

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2 2020	Кв.3 2020
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба								
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка		2,7	97,4	0,0			2,5	2,7
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)		0,6	68,5	31,0			-16,5	-30,4
-Ликвидносната позиција на Вашата банка		0,6	96,4		3,1		-14,6	-2,5
Б) Притисок од конкуренција								
-Конкуренција од другите банки			56,8	39,0	4,3		-64,1	-43,3
-Конкуренција од небанкарски сектор			97,0	3,1			-3,6	-3,1
-Конкуренција од пазарното финансирање			85,7	14,4			-17,6	-14,4
В) Согледување за ризикот								
-Очекувања за вкупната економска активност		41,0	56,0	3,1			48,7	37,9
- Очекувања за перспективата на гранката на која ѝ припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми		27,5	69,5	3,1			48,7	24,4
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		41,0	34,2	24,9			51,7	16,1
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2 2020	Кв.3 2020
Познавање на клиентот преку деловен однос			21,8	33,1	45,2		97,5	78,3
Процент бонитет на клиентот			35,3	1,2	63,6		84,6	64,8
Лојалност кон банката			65,3	29,6	5,2		55,4	34,8
Капиталната моќ на клиентот			13,5	35,6	51,0		41,6	86,6
Приходите на клиентот			0,6	27,9	71,6		97	99,5
Квалитетот на инвестицискиот проект				44,0	56,1		97	100
Квалитетот на управувањето во претпријатието			14,4	55,4	30,3		61,4	85,7
Вредноста на хипотеката			62,2	32,5	5,4		27,6	37,9
Приходната/капиталната моќ на гарантите			64,6	30,7	4,8		13,3	35,5
Висината на учеството во финансирањето			64,0	32,5	3,6		69,5	36,1
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“(исклучително важни) и „+“(многу важни) и збирот на „-“(делумно важни) и „--“(потполно неважни).

4. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени
 - = делумно се заострени
 0 = во основа се непроменети
 + = делумно се олеснети
 ++ = значително се олеснети
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2 2020	Кв.3 2020
А) Каматна стапка на кредитите		5,1	66,9	28,1			-24,1	-23,0
Б) Останати услови и рокови								
-Некаматни приходи	5,1		95,0				-16,3	5,1
-Големина на заемот или на кредитната линија		0,9	98,0		1,2		19,7	-0,3
-Барања за обезбедување		21,7	78,4				26,7	21,7
-Достасување на заемите			86	14,4			-35,5	-14,4
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

5. Како влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрените кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително влијаеја			0,6							
Делумно влијаеја	53,2	30,0	38,6	17,7	52,6	30,0	38,6	15,6	53,2	30,0
Незначително влијаеја	43,8	68,6	57,8	80,9	44,4	68,6	58,4	83,0	30,9	55,1
Не влијаеја	0,5	1,5	0,5	1,5	0,5	1,5	0,5	1,5	13,4	15,0
Неприменливо	2,5		2,5		2,5		2,5		2,5	
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-0,5	-1,5	0,1	-1,5	-0,5	-1,5	-0,5	-1,5	-13,4	-15,0
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително е намалена	9,7	10	9,7	10	9,7	10	9,7	10	9,7	10,0
Делумно е намалена	28,7	48,6	33,9	53,7	28,7	48,6	28,7	48,6	33,9	54,6
Во основа остана непроменета	24,2	24,7	19,0	19,6	24,2	38,8	24,2	24,7	31,9	32,8
Делумно е зголемена	13,4	16,8	13,4	16,8	13,4	2,7	13,4	16,8	0,5	2,7
Значително е зголемена	21,5		21,5		21,5		21,5		21,5	
Неприменливо	2,5		2,5		2,5		2,5		2,5	
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-3,5	-41,8	-8,7	-46,9	-3,5	-55,9	-3,5	-41,8	-21,6	-61,9
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент		
							Кв.2 2020	Кв.3 2020	
А) Потребности од финансирање									
- Инвестиции во основни средства			53,7	31,5	13,1	1,8		15,0	-38,8
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			48,6	8,7	37,9	4,9		7,1	-5,8
-Преструктурирање на долгот				50,2	49,3		0,6	12,0	49,3
Б) Употреба на алтернативно финансирање									
-Интерно финансирање			12,5	72,6	14,4		0,6	2,5	1,9
-Заеми од останати банки			12,5	72,6	14,4		0,6	5,5	1,9
-Издавање сопствени хартии од вредност				89,5			10,6	1,2	0,0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги									

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат	5,2	5,1	5,2	5,1	5,2	5,1	5,2	5,1	5,2	5,1
Во основа ќе останат непроменети	72,1	82,5	72,1	82,5	72,1	82,5	72,1	81,9	60,0	82,5
Делумно ќе се олеснат	22,7	12,5	22,7	12,5	22,7	12,5	22,7	13,1	34,8	12,5
Значително ќе се олеснат										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-17,5	-7,4	-17,5	-7,4	-17,5	-7,4	-17,5	-8,0	-29,6	-7,4
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително ќе се намали	9,7	10	9,7	10	9,7	10	9,7	10	9,7	10
Делумно ќе се намали										
Во основа ќе остане непроменета	24,1	6,6	6	1,5	38,7	36,3	11,2	6,6	24,7	20,7
Делумно ќе се зголеми	66,2	83,5	62,8	88,6	51,6	53,8	57,6	83,5	65,6	69,4
Значително ќе се зголеми			21,5				21,5			
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	56,5	73,5	74,6	78,6	41,9	43,8	69,4	73,5	55,9	59,4
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

4.2 Кредити на домаќинствата

10. Како се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на домаќинствата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително се заострени								
Делумно се заострени	17,1	6,4	16,8	6,4	17,3	6,4	16,8	6,4
Во основа останаа непроменети	9,2	87,6	9,5	79,9	9,0	91,1	9,5	91,1
Делумно се олеснети	65,9	5,8	63,6	13,6	65	2,4	73,5	1,9
Значително се олеснети	7,6		9,9		8,5			
Неприменливо								0,5
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-56,4	0,6	-56,7	-7,2	-56,2	4,0	-56,7	4,5
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2 2020	Кв.3 2020
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот		1,9	97,5				1,9	1,9
Б) Притисок од конкуренција								
-Конкуренција од други банки			52,6	41,4	5,4	0,5	-71,8	-46,8
В) Согледувања за ризикот								
-Очекувања за вкупната економска активност		10,0	75,3	14,1		0,5	-30,6	-4,1
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	0,5	20,8	75,1	3,5			28,9	17,8
-Кредитна способност на потрошувачите	0,5	10,0	89,4				-15,9	10,5
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на домаќинствата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

o = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2 2020	Кв.3 2020
Познавање на клиентот преку деловен однос			41,4	48,1	10,4		58,4	58,5
Процент бонитет на клиентот			6,4	41,4	52,1		95,5	93,5
Лојалност кон банката			65,3	32,9	1,7		24,5	34,6
Капиталната моќ на клиентот		27,4	12,6	39,0	20,9		35,4	32,5
Приходите на клиентот				32,1	67,8		100	100
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот			43,3	45,7	10,9		53,0	56,6
Вредност на хипотеката			25,6	34,5	39,8		75,0	74,3
Приходна/капитална моќ на гарантите		8,7	32,2	29,9	29,1		39,8	50,3
Висина на учеството во финансирањето			35,8	61,9	2,2		40,1	64,1
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на домаќинствата) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително влијаеја	18,4		18,4		18,4		18,4		18,4	
Делумно влијаеја	42,7	39,8	42,7	39,1	48,1	39,8	42,7	39,8	42,7	29,1
Незначително влијаеја	36,9	47,8	36,9	48,5	32	47,8	36,9	47,8	36,9	58,5
Не влијаеја	1,8	12,3	1,8	12,3	1,3	12,3	1,8	12,3	1,8	12,3
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	16,6	-12,3	16,6	-12,3	17,1	-12,3	16,6	-12,3	16,6	-12,3
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

14. Како се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на домаќинствата, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа се непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2 2020	Кв.3 2020
А) Цена			84,5	15,4			-61,6	-15,4
Б) Останати услови								
-Обврски за обезбедување			98,0	1,9			-1,9	-1,9
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value" ratio)			98,0		1,9		-1,9	-1,9
-Достасување на заемите			100				0,0	0,0
-Провизии			87,3	10,7	1,9		-20,3	-12,6
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на домаќинствата (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете

го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање, користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање

- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање

0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање

+ = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2 2020	Кв.3 2020
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		1,9	85,3	12,2			-6,6	-10,3
Б) Притисок од конкуренција								
-Конкуренција од другите банки			51,9	47,5			-73,7	-47,5
В) Согледувања за ризикот								
-Очекувања за вкупната економска активност		10,0	80,7	8,7		0,5	-22,4	1,3
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	0,5	20,8	76,7	1,9			29,4	19,4
- Кредитна способност на потрошувачите	0,5	10,0	87,5	1,9			-15,3	8,6
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Како се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на домаќинствата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор, користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени
 - = делумно се заострени
 0 = во основа се непроменети
 + = делумно се олеснети
 ++ = значително се олеснети
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2 2020	Кв.3 2020
А) Каматна стапка на кредитите			83,3	16,1		0,5	-59,9	-16,1
Б) Останати услови								
-Обврски за обезбедување			97,5	1,9		0,5	8,3	-1,9
-Достасување на заемите			97,5		1,9	0,5	8,3	-1,9
-Некаматни приходи			97,5	1,9	0,0	0,5	-0,2	-1,9
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на домаќинствата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачк и кредити		Останати кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително е намалена	58,3		58,3		58,3		58,3	
Делумно е намалена	18,4	47,8	25,3	63,3	15,3	40,9	15,3	40,9
Во основа остана непроменета	14,3	15,7	5,0	15,9	16,3	10,9	26,2	31,6
Делумно е зголемена	8,8	33,1	11,2	10,0	9,9	48,1		27,4
Значително е зголемена		3,3		10,7				
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-67,9	-11,4	-72,4	-42,6	-63,7	7,2	-73,6	-13,5
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на станбени кредити од страна на домаќинствата во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

- = значително придонесува за намалување на побарувачката
- = делумно придонесува за намалување на побарувачката
- 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
- + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
- ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
- НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв. 2 2020	Кв. 3 2020
А) Потреби за финансирање								
- Перспективи на пазарот за станбена изградба			63,0	26,2	10,7		17,3	36,9
-Доверба на потрошувачите			23,7	65,5	10,7		34,2	76,2
-Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		8,7	60,3	30,9			-25,0	22,2
Б) Употреба на алтернативно финансирање								
-Заштеди на населението			73,2	26,7			15,3	26,7
-Кредити од останатите банки		20,8	73,2	5,4		0,5	-29,8	-15,4
- Останати извори на финансирање			95,9	3,5		0,5	-11,1	3,5
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на домаќинствата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно, употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0= придонесува за непроменетост на побарувачката
 + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.2 2020	Кв.3 2020
А) Потреби за финансирање								
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		11,4	75,4	12,6	0,5		-12,7	1,7
-Доверба на потрошувачите		6,4	32,2	60,8	0,5		32,9	54,9
Б) Употреба на алтернативи за финансирање								
-Заштеди на населението			100				-7,2	0,0
-Кредити од останати банки			99,4		0,5		-0,7	0,5
-Останати извори на финансирање			90,7	8,7	0,5		8,1	9,2
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување

20. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на домаќинствата во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително ќе се заострат								
Делумно ќе се заострат	13,6		9,0		15,6		15,6	
Во основа ќе останат непроменети	84,4	95,7	90,8	90,7	80,8	97,5	84,2	99,4
Делумно ќе се олеснат	1,8	4,2		9,2	3,4	2,4		0,5
Значително ќе се олеснат								
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	11,7	-4,2	9,0	-9,2	12,2	-2,4	15,6	-0,5
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот преставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме наведете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на домаќинствата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020	Кв.2 2020	Кв.3 2020
Значително ќе се намали								
Делумно ќе се намали	21,2	2,3	22,5	1,4	20,6	3,5	20,6	
Во основа ќе остане непроменета	13,6	35,4	18,4	55,9	6,6	23,1	28,0	37,3
Делумно ќе се зголеми	64,7	61,8	58,9	42,6	72,1	72,8	50,7	62,1
Значително ќе се зголеми	0,3	0,3			0,5	0,5	0,5	0,5
Неприменливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	43,9	59,8	36,4	41,2	52,0	69,8	30,6	62,6
Број на банки коишто одговориле	14	13	14	13	14	13	14	13

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити.

Кредитирање на претпријатијата*

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи		43,2	56,9				1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		21,8	78,3				1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	13,5	86,6					1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	70,0	30,1					1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог	71,3	18,8		10,0			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти	56,1	0,6				29,0	
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата	27,5	18,4	0,9	51,2			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање		1,8	98,3				1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?		63,1	2,1	31,8			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	21,8	58,0	8,2	37,0			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	36,2	30,1	40,4	15,2			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	2,1	68,9	13,5	12,5			1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?		84,8				0,9	1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

*Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.

Кредитирање на домаќинствата*							
Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?		100					1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	56,6	41,6	1,7				1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	73,7	26,2					1- помалку од два, 2-два, 3- повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	94,5	5,4					1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4-останато
Минимален број на жиранти	26,1					53,0	
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	10,5	53,3	46,1	20,8			1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4- останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	43,5	75,5	1,7				1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	18,5	70,0	21,4				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?		56,4	4,0	39,5			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	29,0	60,1	20,8				1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3- повеќе од две седмици, 4- останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?	5,0	74,5	18,7		1,7		1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои не одговориле на прашањата.